

ZLATNA ZRNCA TEOZOFIJE

ZLATNA ZRNCA TEOZOFIJE

Autorica: **Dr. Annie Besant** (izbor iz opusa)

Izbor izvršio i preveo Štefan Janeš

Izdavač: Teozofsko društvo u SFRJ, krug SKLAD, Zagreb, 1983.

Sadržaj :

O Dr. Annie Besant i njenim djelima

O PUTU

O SLUŽENJU

O ŽRTVI

O RASUĐIVANJU

O BEŽELJNOSTI

O VLADANJU MISLIMA

O VLADANJU DJELIMA

O MEĐUSOBNOJ SNOŠLJIVOSTI

O USTRAJNOSTI

O VJERI I SPASENJU

U SVIJETU REALNOSTI (Astral)

OSJEĆAJ SVJETLA I SLOBODE

UVOD U TEOZOFIJU

VIDLJIVI I NEVIDLJIVI SVJETOVI

O Dr. Annie Besant I NJENIM DJELIMA

Dr. Annie Besant je jedna od najvećih i najsajnijih zvijezda Teozofskog obzorja, velika učiteljica i autorica mnogih glasovitih Teozofskih djela svjetskoga značaja.

Ona je u okultnom svijetu vrlo poznata i, kao nadasve zaslužna za širenje Teozofskih naučavanja, priznata je i slavljena u cijelom Teozofskom svijetu.

Rođena je u Londonu 1847., a umrla je 1934.godine. U međuvremenu je bila i predsjednica Teozofskog društva. Za života je bila proglašena najvećim i najboljim govornikom svojeg vremena u čitavoj Engleskoj, o čemu nam izričito svjedoči i sam Bernard Shaw.

Ona je korisno djelovala u Americi, Europi i Indiji, mnogo je radila na duhovnoj obnovi Indije i uzdizanju njene civilizacije.

Bila je i veliki znanstveni organizator i Apostol bratstva među ljudima.

Ova knjižica je skup nekoliko predavanja Annie Besant , korisnih svakom početniku u studiju Teozofije.

O PUTU

Prvi korak bez kojega se nitko na može približiti Cilju, može se označiti sa dvije kratke riječi: « Služenje čovjeku ».

Premda se onome koji to gleda izvana, može činiti da je to put odricanja, to je odricanje koje s druge strane znači povećano veselje i mir i sreću, jer ići tim Putem ne znači uzeti bol umjesto sreće, nego odbaciti prolaznu sreću da se postigne Vječno Blaženstvo. Kako čovjek napreduje na tom Putu, veselje biva uvijek sve dublje i sve veće, jer uzrok boli leži samo u neznanju.

Kad čovjek, koji je zreo da surađuje na spašavanju čovječanstva, vidi kako je svijet utonuo u

neznanje i kako radi toga trpi, u njegovom se srcu budi samilost i ona mu daje pobudu da traži Put Oslobođenja za čovječanstvo.

Čovjek trpi uslijed svoje vlastite krivnje, jer nitko ga drugi na to ne može prisiliti. Kad on to jednom spozna, cijeli svijet se mijenja pred njegovim očima i sve teškoće Puta izgledaju sasvim drugačije.

Dvije su stvari koje čovjeku zadaju najviše boli, a to su: rastavljenost od onoga što nam je mило, i smrt, ali ni rastavljenost ni smrt ne postoji za onoga koji je prekoračio Prag i stupio na Put (tj. stupio na Stazu, predao se Teozofiji).

Pokazat ću vam znak po kojem ćete moći raspoznati da li se koji čovjek pripravlja da stupi na Put. Život takvog čovjeka označen je nesebičnim služenjem drugima, kao i pripravnosću da žrtvuje sve za dobro drugih i da ostavi sve što obični ljudi smatraju vrijednim, iz ljubavi prema Teozofiji, za koju on vjeruje da sadrži sve ono što je pravo.

Cilj do kojeg ovaj Put (Staza) vodi je svjesno sjedinjenje s Bogom. To nije samo obična molitva ili čežnja, čak niti oduševljenje mističara, nego svjesno sjedinjenje, u kojem se čovjekova svijest postepeno sve više širi, dok se ne sjedini sa Najvišom Svijesti i ne spozna da je jedno sa Sveopćim Životom.

Kad mi ne bismo imali klicu Božanstva u sebi, mi ne bismo nikad mogli postići to sjedinjenje s Božjim Bićem, ali, jer u srcu svakoga od nas živi sam Bog, zato je to sjedinjenje moguće i zato je ono cilj do kojega ovaj Put vodi.

Obuzdajte svoj jezik !

To je bezuvjetno potrebno za svakoga koji želi napredovati na Putu, jer niti jedna oštra ili neprijazna riječ, niti jedna nestrpljiva fraza ne smije izmaknuti iz usta, koja su se posvetila služenju i koja ne smiju uvrijediti čak niti neprijatelja, jer onome koji vrijeđa nema mjesta u Carstvu Ljubavi.

O SLUŽENJU

Samo ono što čovjek čini za općenitost (ne samo za jedan dio), što čini iz ljubavi prema Bogu ili prema kojem drugom Biću, a ne za sebe – samo ono čovjeka ne veže. Takvo djelo je žrtva i nema snage da nas veže. Sva takva djela zovu se jednim imenom SLUŽENJE.

Ako želite živjeti duhovnim životom, ne idite samo gore, nego i dolje. Spoznajte da ste jedno ne samo sa svetima nego i sa grješnicima, jer ono što vas čini Božanskima to je duh koji živi u svakom ljudskom srcu i koji je posvuda JEDAN i jednak, a razlika postoji samo u stupnju njegove manifestacije.

Mi smo ovdje samo zato da jedni drugima pomazemo, da jedni druge uzdižemo i da jedni druge ljubimo.

Vi morate osjećati tuđe patnje isto onako kao što osjećate i svoje, morate osjećati tuđe boli kao što biste osjećali da netko probode vaše srce.

Gdje vidite gorljivost i revnost u služenju, gdje vidite da je netko pripravan žrtvovati sve da drugi budu sretniji, gdje vidite da netko ne misli ništa drugo nego samo kako bi drugima pomogao i služio, znajte da se tu manifestirao DUH, koji samo čeka da se može izliti i koji ispunjava svoju žrtvu time što služi drugima.

Znajte, dakle, da se za to zahtijeva ono nesebično služenje koje daje sve, a za uzvrat ne traži ništa.

Prije nego se priključite kojem pokretu, istražite da li je on konstruktivan, da li je njegov motiv ljubav, i da li on nastoji oživotvoriti Bratstvo, da umanjí nejednakosti među ljudima i da poveća osjećaj odgovornosti. Ako je tako, priključite se tom pokretu i radite za njega, ako nije, ostavite ga

na miru.

Nitko ne može biti valjanim članom našeg Društva (Teozofsko društvo) ako ne preuzme bilo koju vrstu služenja. Život Duha je neprestano davanje. Ne smijete očekivati da će se duhovni život izlijevati na vas odozgo, ako vi taj život koji primete ne budete davali iz sebe drugima.

Jedan od znakova po kojem ćete prepoznati pravog sljedbenika Krista jest, da siromašni i ostavljeni, zdvojni i poniženi dolaze k njemu bez osjećaja rastavljenosti. Oni osjećaju privlačnu simpatiju u njemu, jer prijaznost izbija iz njegove osobe, a okružuje ga ljubav koja razumije.

Neznalice doduše ne znaju da se u njemu razvija sljedbenik Krista, ali oni osjećaju snagu koja ih diže, život koji ih oživljuje, a u njegovoj atmosferi oni udišu novu snagu i novu nadu.

Sjetimo se milijuna naše braće koja se još nalaze u tami neznanja, pa promislimo kako im možemo pomoći, kako ih možemo uzdignuti svojom energijom, koja je rođena u našim mukama, u našim borbama i u našim žrtvama. Mi ih možemo uzdignuti za koji korak bliže svijetlu, možemo ublažiti njihove boli, umanjiti njihovo neznanje, skratiti njihov put do znanja, koje je svijetlo i život.

Tko od nas, koji barem nešto malo zna, ne bi htio dati samoga sebe za one koji ne znaju ništa ?

O ŽRTVI

Dokle god naše srce nije ispunjeno samilošću za druge, dokle god mi ne osjećamo onako kako drugi osjećaju i ne vidimo onako kako drugi vide, mi ne možemo pomagati drugima, jer mi ne možemo drugima pomagati izvana nego iznutra i to tako, da sve više ulazimo u njihovo srce i njihov um, a da pri tome živimo na razini odakle možemo našu snagu ulijevati u njih i tako im omogućiti da postanu dionici onoga što smo mi postigli.

Kad će oni koji imaju, biti pripravnici da žrtvuju, onda će se zora novog doba pokazati na nebu. Kad će bogatstvo, naobrazba i moć stajati na raspolaganje svima, onda će doći vrijeme da se udare temelji za jedno bolje i plemenitije društvo.

Kad bi ljudi upotrebljavali bogatstvo za odgoj i pridizanje kulture, umjesto za luksuz, onda bi se pojavila prava požrtvovnost koja bi spriječila revoluciju, a za to bi bilo potrebno da ljudi daju, umjesto da čekaju da im stvari budu oduzete, i da pružaju ruke pune darova, umjesto da čekaju dok im njihovo bogatstvo bude istrgnuto silom.

Davanjem nestaje novca, ali znanje i ljubav se umnožavaju ako taj novac dajemo od sebe i dijelimo ga s drugima. Ako, dakle, imate znanje, dajte ga drugima, a radi toga nećete osiromašiti, naprotiv, dajući sebe vi ćete se samo bolje upoznati ...

Izlijevajući svoj život na druge, vi ćete spoznati Iskru Božanstva u sebi.

O RASUĐIVANJU

Morate u sebi razviti sposobnost rasuđivanja, da biste mogli raspoznati vrijedno od bezvrijednoga u svemu što vas okružuje u vašem životu..

U ljudima koje susrećete morate razlikovati i vidjeti Boga koji se nalazi u njima, i strogo lučiti Prisutnost Božju od strasti, ludosti i pogrešaka koje se nalaze i čovjeku izvana.

Evoluciju pomaže onaj koji se odvraća od tjelesnog života i vježba se u duhovnom životu, onaj koji uvijek traži ono što je trajno.

On će svjesno i namjerno svoju svijest učiniti magnetom za sve što je dobro, tako da će sve što je dobro biti privučeno u njegovu svijest da ondje bude ojačano, a sve što je zlo biti će od nje odbijeno.

Napose se obraćam na starije među vama. Nemojte nikada praviti zapreke mišljenju mlade generacije.

Svaka nova generacija dolazi Istini za korak bliže nego ona koja je bila pred njom. Mi, koji smo

stariji, mi ne poznajemo Istinu, mi ju samo upoznajemo, a mlađi od nas imaju tu prednost da dobivaju Istinu koju smo mi našli teškom mukom i u ljutoj borbi našeg uma.

Ako kojem čovjeku kažete nešto što je previsoko za njega, on će to smatrati besmislicom, jer ste vi tražili od njega da izvede nešto (donesu zaključak) što on nije u stanju izvesti (zaključiti). Vaša nerazboritost je pred njega stavila motive koji njega ne diraju.

Ljudi posrću i padaju jer nemaju znanje, oni su nemoćni jer su slijepi. Čovjeku koji želi prevaliti put brže nego obični ljudi, treba mudrosti i ljubavi, treba znanja i predanosti, on ne treba više dugo nositi teške okove koje si je u prošlosti skovao ... On ih može za kratko vrijeme skinuti i potpuno ih se osloboditi, baš kao da ih je hrđa pomalo izjela i uništila.

Za okultista nema izbora između pravoga i nepravoga. On je obvezan činiti ono što je pravo, ma koliko god muke i žrtve ga to stajalo. On ne može sumnjati, kao što to mnogi čine, da li će poći putem koji je u skladu sa Voljom Božjom ili onim putem koji je taj Volji suprotan.

O BEŽELJNOSTI

Svaka privlačnost je sila koja veže duh i vuče ga onamo gdje se želja može ispuniti.

Mi se moramo dovinuti do stanja gdje je svaka strast ušutkana, gdje ne postoji niti najmanja privlačnost prema poželjnim predmetima i gdje su prekinute sve veze koje čovjeka vežu uz predmete koji ga okružuju.

Kako da se dovinemo do tog stanja bezželjnosti? Tako, da se pomalo sve više odvrćemo od vanjskih predmeta i okrećemo k našem pravom Biću.

No, to nije moguće postići najedanput, jednim jedinim silnim naporom, to se mora provoditi trajno i ustrajno.

Pod praktičnim izvršavanjem ne misli se samo na meditaciju, premda se u tom smislu taj izraz obično upotrebljava, nego se misli na svjesno i neprestano izvršavanje bezželjnosti i to usprkos svih predmeta koji nas privlače.

Katkada želja za okultnim moćima obuzme učenika i on misli da bi mogao više koristiti kad bi bio vidovit, on misli da bi mogao bolje pomagati ljudima kad bi bio vidovit, kad bi se mogao sjećati što je radio kad je bio izvan fizičkog tijela. No, tko može to bolje prosuditi, da li Majstor ili učenik? Tko bolje zna što je učeniku potrebno? Učitelj ili učenik? Prepustite dakle da On odredi vrijeme kad će se to moći u vama razviti.

Postoji način kojim sjena Kristovog života može pasti u život običnog čovjeka, a to je, da svako naše djelo bude kao žrtva, i to ne žrtva za nas osobno nego za druge, i da u našem svakidašnjem životu koji je ispunjen sićušnim dužnostima, neznatnim djelima i uskogrudnim interesima, izmijenimo motiv djelovanja i time promijenimo sve.

Svaka i najuzvišenija sebična želja mora se iskorijeniti i odbaciti, a ostati mora samo volja, volja da služimo prema smjernicama koje određuje Božji Plan. Tako se izvršava bezželjnost, koju su Budisti mudro nazvali «pripravom za djelo».

Kad učenik jednom postane kanalom Božanskog Života, on onda ne želi više ništa drugo, nego da taj kanal bude što širi i što dublji, da što više Života može kroz njega prolaziti.

Možete li bez i najmanje boli gledati kako vaše osnove padaju u prah i kako se ruši zgrada koju ste sagradili da vam bude skloništem? Ako ne možete, onda ste radili za uspjeh, a ne samo iz čiste ljubavi za čovječanstvo.

Učenik mora naučiti da ga sve što je privlačno – više ne privlači, a da ga sve što je odvratno – više ne odbija. U jednome kao i u drugome on mora vidjeti manifestaciju Jednog Uzvišenog, tako da će

mu i jedno i drugo služiti kao pouka po kojoj će se ravnati, a ne kao okovi koji će ga sapinjati.

Usred najveće buke i nemira, njegov duh mora počivati u Gospodu Mira.

Ova indiferentnost ne znači da čovjek gubi sposobnost suosjećanja, naprotiv, on postaje sve osjetljiviji za svaki drhtaj svijeta u njemu i izvan njega, ali niti jedno niti drugo nije u stanju da ga potrese i odvrati od odabranog puta. Pa kad je čovjek toliko jak da ga ništa ne može potresti, a istodobno osjeća svaki drhtaj koji dolazi izvana, onda on u sebi osjeća sve snažniji život i sve veću harmoniju i čuti kako mu svijest biva sve šira i kako on sve više postaje jedno s Onim, od kojega je on tek mali dio.

Nemajte nikakvih osobnih interesa za događaje, vršite sve dužnosti koje vam nameće položaj u životu i znajte, da Onaj koji je istodobno i Gospodar i Zakon, djeluje posvuda i izvršava veliko djelo Evolucije, čiji cilj i svrha je mir i blaženstvo.

Svaki uzrok ima svoju posljedicu, svako djelo donosi svoj plod, a želja je ona uzica koja veže jedno s drugim, nit na kojoj su oni nanizani. Kada bi se ova nit, ova uzica tj. želja, mogla spaliti i uništiti, veze bi nestalo, a kad su sve veze srca rastrgane, duh je slobodan.

O VLADANJU MISLIMA

Ako budete u sebe rado primali samo one misli koje su dobre, lijepe i korisne, a tjerali od sebe one koje su zle, ružne i štetne, vidjet ćete da će u vašu glavu dolaziti sve više lijepih i dobrih misli, a sve manje zlih i ružnih.

Mišlju čovjek može ubijati ... mišlju čovjek može liječiti bolesti, mišlju čovjek može utjecati na mnoštvo...mišlju on može stvarati vidljivu iluziju koja je u stanju prevariti druge ljude i zavesti ih na stranputicu. Prije nego što čovjek dođe u potpuni posjed ove velike moći, potrebno je da nauči vladati svojim mislima, potrebno je da bude dovoljno jak da uzmogne u sebi svladati sve što je zlo, tako, da će ovu veliku moć upotrebljavati samo za dobre i uzvišene svrhe.

Krivo je mišljenje da iz dobrih djela nastaju i dobre misli. Ne ! Iz dobrog i ispravnog mišljenja nastaju dobra i ispravna djela ! I zato je neizmjereno važno što vi mislite. Ako budete krivo mislili, vaša će djela biti pogrešna, ako će vaše misli biti niske i podle, bit će i vaša djela takva.

Ispravno mišljenje je jedini način kojim možemo raskinuti okove u koje su nas sapele naše krive misli. Tako dugo dok mislimo da smo tijelo, bit ćemo vezani uz to tijelo. Tako dugo dok mislimo da smo um, bit ćemo vezani uz taj um. Tako dugo dok mislimo da smo niski, ostat ćemo u niskome. Isto tako, ako mislimo da smo jedno s Uzvišenim Bićem, mi ćemo to i postati.

Ako zamislite da u vašem mentalnom tijelu postoje sve one osobine koje vi želite imati i da nema onih koje vi ne želite, tada vam je već napola uspelo da steknete pozitivne osobine, a sve negativne da iz vas nestanu.

Puneći svoj um samo dobrim i korisnim mislima, vi ćete postići da će on (um) djelovati kao magnet koji će privlačiti sve slične misli iz vaše okoline.

Branite li ulaz svim zlim i štetnim mislima u vaš um, bit će takve misli, ako vam se približe, odbačene automatskim djelovanjem samog uma.

O VLADANJU DJELIMA

Ne smeta ništa ako je ono što vi morate učiniti – sitno i trivijalno. Nije važno što se radi, nego kako se radi. To je vježba koja je potrebna budućem učeniku. Dakle, ne pitajte kakve je vrste posao koji morate izvršiti, nego na koji način ćete ga izvršiti, s kakvom snagom, s kakvim čuvstvima, i s kakvim mislima, i od kakve koristi će to biti za vas kao budućeg učenika.

Učenik svoje tijelo ne smatra svojim bićem, nego instrumentom koji treba pomoći Uzvišenom velikom djelu. Svoja djela on smatra dužnostima koje mu je Ljubljani dodijelio. Kada jede, on to ne čini zato što mu jelo prija, nego da svoje fizičko tijelo drži u dobrom stanju. Kad misli, on to ne čini radi vlastitog veselja, nego zato da Gospodnje djelo bude bolje izvedeno. On utapa svoj život u sveopćem životu, i ljubi, misli, želi i radi zajedno s tim Višim Sveopćim Životom.

Tko je jednom upoznao ono što je realno, toga ništa nerealno ne može više zadovoljiti. Tko je spoznao ono što je trajno, za njega sve što je prolazno nema više nikakve vrijednosti .

Svako vanjsko vidljivo djelo je izraz neke prošle misli ili nekog prošlog čuvstva. Kod svakog djela najvažniji je motiv. Zato istražujte uvijek više motiv nego djelo i trudite se da vaša djela budu po mogućnosti što mudrija.

Što više učimo to šira i dublja postaje naša svijest, što više težimo za onim što je uzvišeno to jasniji postaje naš vid, to osjetljiviji postaje naš sluh.

Posljedice koje naša djela donose drugima, stvaraju nam vanjske prilike za naš slijedeći život na zemlji. Drugim riječima, zapravo mi time sami sebi škodimo ! Dolazeći u individualni doticaj s drugim ljudima mi stvaramo odnose i kujemo veze svojim dobročinstvima kao i uvredama; zlatne veze ljubavi, kao i željezne okove mržnje.

Kad ste učinili sve što je bilo u vašoj moći, odlučite se, a kad ste se odlučili – radite, i onda promatrajte posljedice svojeg djela, jer ćete po njima moći prosuditi da li je vaša odluka bila dobra ili zla.

Ako ste sudili krivo, nemojte žaliti, jer ste učinili najbolje što ste mogli, a vaša pogreška vam je donijela iskustvo koje će vam biti od koristi u budućnosti.

O MEĐUSOBNOJ SNOŠLJIVOSTI

Stvarno snošljivog čovjeka poznat ćeš po tome, što on može promatrati stvari sa gledišta drugih ljudi, i što im s tog gledišta može govoriti da bi im tako pomogao.

Uzdigni svoje ideale visoko, ali o drugima sudi blago, jer će tvoji ideali uzdignuti tebe, a tvoja blagost će pridignuti brata koji je pao. Ne zaboravi da se niti jedan čovjek ne može dići ako po njemu gaziš. Čovjeka možeš dići samo onda ako ga ljubiš sa svim njegovim grijesima i ludorijama, a onako kako ti postupaš sa svojom braćom, tako će s tobom postupati Oni koji su viši od tebe.

Snošljiv biti, znači: držati svoje, biti pripravan da to podijeliš s drugima, ali nikada nikome nemoj ništa nametati silom.

Snošljivost je ono čuvstvo poštovanja prema individualnosti drugih ljudi, koje služi kao jedan od sigurnih znakova po kojima možemo prepoznati čovjeka ako je uistinu daleko napredovao u duhovnom životu.

Svaki onaj koji hoće biti pravi okultist, mora u svome domu i u svojem krugu biti onaj na koga će se obraćati svi koji su u brizi, nepravici ili grijehu, sigurni da će kod njega naći razumijevanje i

pomoć. Svi oni, pa i najodvratniji i najgluplji, moraju osjećati da su u njemu konačno našli prijatelja.

Upoznajte snošljivost koju ništa, pa ni ono što je najgrješnije, ne može odbiti i koja u svakom stvoru vidi

Božanstvo na djelu, te je pripravna da Mu pomogne.

Zar oni koji tvrde da je On sebe rezervirao samo za jednu između svih religija na svijetu, ne uviđaju kakvu nepravdu nanose Bogu ?

Zar oni ne uviđaju kako vrijeđaju Najvišeg svojatajući Istinu samo za sebe, tvrdeći da se sva ostala Njegova djeca nalaze u tami i da ih Otac sviju Duhova ne priznaje za svoju djecu ?

Upoznajmo sve religije i ljubimo ih sve!

Tako ćemo se približiti onom Izvoru koji je početak i konac svega.

O USTRAJNOSTI

Nemojte boli koje vas stižu u životu smatrati kaznom, nego čašću i znakom da su Veliki Gospodari Karme čuli vašu želju da što brže napredujete, pa vam sada šalju zlu Karmu prošlosti, da ju što prije iscrpate i da se na taj način što prije oslobodite.

Kad vas zadesi bol pred kojom ste strepili, znajte da je tako odredila ruka koja je puna ljubavi i da se, snoseći tu bol hrabro i ustrajno, vi brzim koracima primičete svojem oslobođenju.

Kaže se da je bol zlo. Bol je doduše neugodna, ali ona nije zlo, ona dapače nije niti nepoželjna, nego naprotiv – poželjna, jer ona je uvjet uz koji možemo steći savršenstvo, dok bez nje nema savršenstva.

Moramo znati, ma što nam ljudi činili, da su oni tek nesvjesni agenti Zakona i da sve što nas stiže u životu je naše vlastito djelo iz prošlosti. Spoznavši pravednost, čovjek ne može više ničemu prigovarati, jer on zna da ga više ništa ne može zadesiti što on nije zaslužio i, da mu ništa ne može stati na put što on nije sam, u svojim prošlim životima, na put stavio.

Bol nas poučava, najbolje lekcije u životu dolaze od boli, a ne od radosti.

Ljude koji trpe u neznanju možemo uistinu žaliti, jer oni ne znaju ni uzrok ni svrhu svojih patnji, ali nas koji znamo nešto o tome i koji iz boli crpimo najvrjedniju pouku, nas neka nitko ne žali, nego neka radije spozna veliki Zakon Požrtvovnosti, koji je jedan od najviših i najmoćnijih zakona duhovnog svijeta.

Što jača je duša, to manje napora daje odnosno treba u svojem djelu, što veća je snaga duše, to manje ona osjeća napade koji dolaze izvana.

Pomalo, naša niža narav počinje uviđati da, iako u našem djelu ima boli, da je ono što tim djelom postiže bilo vrijedno patnje i da nadvladavanje poteškoća pomoću napora, ma kako taj napor bio bolan, donosi ipak, kao rezultat, toliki porast snage, da se u veselju nad tim uspjehom gubi ona prolazna bol.

Naučiti sve što se na Zemlji može naučiti, razviti sve mogućnosti koje su sadržane u klici Božanstva koje se nalazi u nama, ostati u svom redosljedu života dok sve lekcije nisu naučene, a onda, kao Božanski čovjek ići dalje i pomagati mlađu braću čovječanstva, pomagati kasnije svjetove od kojih će svaki dati svoju kvotu savršenih ljudi sposobnih za veliko djelo neizmjernog svemira, to je značenje Reinkarnacije.

Dok ne razumijete život on će za vas biti teret koji se teško nosi, ali kad ga jednom razumijete, onda se sve mijenja – i život postaje snošljiv.

Predanost dokrajčuje boli.

Ono što činimo za biće koje ljubimo, činimo s veseljem, pa i bol se pretvara u veselje ako se podnosi za volju onoga koga ljubimo.

Kako, dakle, ne bi onaj koji je imao priliku vidjeti ljepotu Boga, veselo podnosio sve što ga može dovesti bliže do sjedinjenja s Njim, i kako ne bi on bez prigovora, dapače i s veseljem, žrtvovao sve što ga sprječava u postignuću ovog sjedinjenja u duhovnom životu.

O VJERI I SPASENJU

Vi koji ste kršćani. Ne budite lašci svojoj vlastitoj religiji i vaš Krist neka ne bude samo predmet vjerovanja, nego živa realnost. ON, kako to mnogi od vas znaju – uistinu jest, a ne zaboravite, ma kakvo mu bilo ime ili naslov, ideal je uvijek isti kao i misao na čemu sve počiva.

Vjera je iznad razuma, jer ona je svjedočanstvo o vlastitom biću koje čovjek daje sam o sebi... - to je uvjerenje o egzistenciji tog Bića od kojeg je naš razum samo jedna od vanjskih manifestacija, a to unutarnje uvjerenje o egzistenciji našeg pravog bića koje samo nama samima može pružiti potpunu sigurnost, to je jedino prava vjera.

Svrha Yoge jest, da nam omogući vezu s tim našim pravim bićem i to ne samo trenutno, kao u intuiciji, nego trajno, stalno i nepromijenjeno. A kad ta veza jednom postoji, onda se više u našem umu ne može pojaviti pitanje: « Postoji li Bog? »

Onaj čovjek stiče pravo posjedovati istinu, koji je sposoban da ju spozna.

U duhovnom svijetu nema pristranosti i zato ondje jedino sposobnost gledanja daje čovjeku pravo da vidi i jedino sposobnost primanja daje mu pravo da dobije.

Teozofi nastoje razumjeti svakoga, ali ne idu za tim da bilo koga obrate. Oni su pripravnici da znanje koje im je povjereno podijele sa svima, te se nadaju da će pridobiti vjeru ljudi tako što će toj vjeri dodati znanje i otkriti im zajedničku osnovu na kojoj počivaju sve religije.

Zar Boga ne zovemo Ocem sviju duhova, dakle ne samo onih koji se nalaze u tijelima kršćana ? Kad bismo mi to jedinstvo spoznali, nestalo bi svakog obraćanja na druge vjere i nitko ne bi više nastojao nekoga obratiti na svoju vjeru. Naprotiv, svatko bi nastojao saznati što druge religije naučavaju, jer bi time upoznao Boga s drugog gledišta.

Ako želite prepoznati Krista kad bude opet došao, trudite se u sebi razviti sve one vrline koje čovjeka čine duhovnim čovjekom, tj.; ljubav za svakoga, bio on privlačan ili odvratn, strpljivost koja postaje još strpljivijom kad se namjeri na glupost i neznanje, srce koje osjeća i razumije kad naiđe na bijedu i koje ne zadržava ništa za sebe, kad može davati.

Koliko vi ljubite i služite drugima, toliko Božanski Život nalazi u vama provodnicu kojom se može izraziti, a kad se jednom dignete u viši svijet i proširite svoju svijest, onda ćete znati ono za čim su težili svi sveti ljudi, a što je svaki majstor izvršio. Vi ćete osjećati da je Božanski Život vaš život i tako ćete ući u radost Svevišnjega.

Oslobođenje znači da vas više ništa vanjskoga ne veže i da je Božja Volja jedina sila koja vama upravlja.

Kada čovjek spozna realnost stvari, sumnja postaje za njega zauvijek nemoguća. Stjecanje znanja je dakle proces neprestanog umnožavanja života koji se stalno ulijeva u dušu, koja je otvorila sva vrata da ga (život) može primiti sa svih strana.

U SVIJETU REALNOSTI (Astral)

Kad nam uspije da svoju pažnju odvratimo od slike svijeta koju smo sami stvorili, kad svoju svijest saberemo i dovedemo natrag u njeno središte, kad svoj pogled upravimo u protivnom smjeru nego do sada, onda se najednom, prošavši kroz središte svoje svijesti, nađemo s one strane – u Svijetu Realnosti.

Pri tome osjećamo kako se ono što je bilo unutra okreće prema van, ili možda još bolje rečeno, kao da se ono što je bilo vani, okreće prema unutra. Naša slika svijeta je eksteriorizacija onoga što je unutra, i dok mi promatramo ovu eksteriorizaciju (tj. eksterioriziranu sliku), ne znamo ništa o Realnosti.

Ali kada se koncentriramo u onu točku kroz koju prolazi projekcija naše slike svijeta, i kad kroz tu točku uđemo u Realnost koja je uzrokovala projekciju u našoj svijesti, onda se sve ono što je u našoj slici bilo okrenuto prema van, okreće prema unutra, i nama se čini da se sve ono što smo prije gledali izvan sebe, nalazi u nama samima. I zato smo ispravno rekli, da se u trenutku kada kroz fokus svoje svijesti ulazimo u Svijet Realnosti, ono što je bilo vani, okreće se prema unutra.

Držeći na umu da u Svijetu Realnosti (viši svjetovi) stvari nisu prostorno jedna od druge razdvojene, mogli bismo se poslužiti usporedbom i reći, da se razlika između Svijeta Realnosti i našeg «svijeta slika» sastoji u tome, što smo mi u svojem «svijetu slika» iz središta svoje svijesti gledali na konturu slike svijeta koju smo projicirali oko sebe, dok se u Svijetu Realnosti mi nalazimo, ne samo u središtu, nego i na periferiji. To znanje bi se možda dalo najbolje objasniti tako, da kažemo da se naša svijest nalazi u krugu čije je središte svuda, a periferija nigdje. Pri tome mi nipošto ne osjećamo kao da smo se izgubili u nečem neizmerno većem, nego kao da je to neizmerno veće koncentrirano u našoj svijesti.

Odatle slijedi, da kada tko želi nešto saznati o nekoj stvari u Svijetu Realnosti, on se treba samo u svojoj svijesti koncentrirati na tu izvjesnu stvar, pa će u svojoj svijesti doći u neposredni kontakt s pravim bićem te stvari i saznati ono što želi.

OSJEĆAJ SVJETLA I SLOBODE

Ulazeći u Svijet Realnosti, prvo i karakteristično što osjetimo je osjećaj silnog i sveprožimajućeg svjetla, premda to nije svjetlo koje se može zamijetiti pomoću osjetila. Mi to nazivamo svjetlom, jer je to najbliža oznaka za ono što se ne nalazi izvana, nego unutra.

Zajedno s tim osjećajem sveprožimajućeg svjetla dolazi i osjećaj oslobođenja, osjećaj neizrecivog veselja što konačno možemo slobodno disati, baš kao da smo, izašavši iz tamnice, ugledali krasote prirode i sunčanog sjaja.

Kada doživimo ovakvu realnost, onda nam je teško razumjeti kako smo nekad mogli ozbiljno shvaćati «ovaj naš svijet» i misliti da je on pravi realni svijet. Kada pritom pomislimo kako smo prije taj naš «svijet slika» smatrali pravim svijetom, onda se sami sebi smijemo, kao što se i odrasli ljudi smiju kad promatraju djecu kod igre.

Pa ipak, čim se opet vratimo u naše obično stanje svijesti, mi i opet postajemo djeca i vraćamo se posve ozbiljno našoj staroj igri.

Samo kratak čas u Svijetu Realnosti vidimo stvari onakve kakve one zaista i jesu.

UVOD U TEOZOFIJU

Htjeli bismo uputiti nekoliko riječi onim našim čitateljima koji okultnim znanostima (Teozofske znanosti) nisu nikad pridavali dovoljnu pažnju, odnosno nisu bili o svemu tome ispravno obaviješteni.

Područje svih okultnih znanosti, dakle i Teozofije, proteže se daleko preko granice ovog našeg materijalnog svijeta i zato će svatko, tko prvi puta stupi na to područje, naići na mnoge stvari, koje će za njega biti posve nove i nerazumljive i koje će ga jako začuditi, a možda i zbuniti.

Sada se pitamo, kako da se čovjek u takvom slučaju vlada? Da li da slijepo vjeruje u sve ono što mu se iznosi, makar mu se to činilo i nevjerojatnim i nemogućim, ili da sve to odmah odbije i odbaci ?

Niti jedno niti drugo ne bi bilo ispravno.

Potpuno ispravno postupaju samo onaj čovjek koji kaže: « Moj jedini cilj i jedina želja jest da nađem Istinu i zato ću tu Istinu tražiti svuda, gdje budem mislio da ju mogu naći. Sve što mi se bude nudilo pod naslovom Istine, ispitat ću svjetlom svojeg zdravog razuma, bez predrasuda i pristranosti, provjeravajući te istine u svijetu i životu.»

Ima ljudi, koji s velikim žarom traže i čitaju nova filozofska djela, ali samo zato da vide nalaze li se u njima, odnosno, iznose li se u njima nazori koji se slažu sa njihovim vlastitim nazorima i potkrepljuju li njihove vlastite ideje. Sve što se podudara sa njihovim gledištem, oni najoduševljenije prihvaćaju, dok sve ostalo s čuvstvom razočaranja i povrijeđenosti odbijaju i odbacuju. Tim ljudima nije stalo do Istine, nego do potvrde njihovih vlastitih nazora.

Drugi ljudi, sa stalnim nepovjerenjem i sumnjom primaju sve što je za njih novo, sve o čemu još nisu ništa čuli ili čitali, i što prelazi sposobnost shvaćanja njihovog razuma. Oni ne pomišljaju pri tome da uzrok zašto im se gdjejoja stvar čini nevjerojatnom i neistinitom, nije u tome što ta stvar nije istinita, nego jedino u njihovoj nesposobnosti da tu stvar spoznaju i shvate.

I jedna i druga vrsta spomenutih ljudi nije još sposobna primiti i shvatiti naučavanja Teozofije, i zato je bolje da oni teozofska i ostala okultna djela uopće i ne čitaju.

Teozofska naučavanja može primiti i shvatiti samo onaj čovjek, koji se oslobodio svih predrasuda i pristranosti, i kome je stalo samo do toga da nađe Istinu.

Tko ozbiljno i istinski želi spoznati Istinu, taj ju može naći samo putem ljubavi prema svemu što je Istinito i tome ne treba nikakvih argumenata, dok onome koji ju neće ili ne može spoznati, ona se ne može dokazati nikakvim argumentima, jer - Istina nije produkt logike; logika nam samo pomaže kod odstranjivanja zabluda koje nam otežavaju spoznavanje Istine.

Istina je vječna i ona postoji iako ju nitko ne može spoznati.

Čovjeka u tom spoznavanju priječe njegove krive predodžbe o Bogu, o Prirodi i o vlastitom biću, a te zablude daju se tim teže ukloniti, što su se one više i općenitije kod ljudi udomaćile.

Otkrivanje Istine u čovjeku samome jest Teozofija, a svrha objavljivanja teozofskih naučavanja jest ovo otkrivanje omogućiti i pospješiti. Pritom se ne radi o tome da se čovjeku umjesto starih pruže neke nove teorije i neki « znanstveniji » članci vjerovanja u koje on mora slijepo vjerovati, nego o

tome, da se čovjeku predoči materijal jednog uzvišenijeg nazora na svijet o kojemu on može razmišljati.

VIDLJIVI I NEVIDLJIVI SVJETOVI

Prva stvar koju mora znati svatko tko želi studirati okultne nauke jest ta, da je ovo što mi obično nazivamo svijetom, samo mali dio stvarnog Svijeta. Drugim riječima, osim ovog svijeta kojeg mi zamjećujemo našim osjetilima, ima još i drugih svjetova koje mi ne vidimo i ne zamjećujemo jer nemamo za to potrebnih osjetila.

Mi se s obzirom na te svjetove nalazimo u istom položaju kao i čovjek od poroda slijep, koji iako je okružen svjetlom i bojama, ne može ih zamijetiti. Za njega svjetlo i boje ne postoje i on ih ne može shvatiti, jer nema za to potrebnog osjetila. On može opipati predmete i tako se uvjeriti da oni postoje, ali svjetlo i boje leže izvan dosega njegove spoznaje.

Isto tako je i s većinom današnjih ljudi. Oni vide i zamjećuju predmete fizičkog svijeta, ali svjetovi koje vidoviti ljudi nazivaju višim svjetovima, za njih su isto tako nedokučivi i neshvatljivi kao što su boje i svjetlo za slijepog čovjeka. No, kao što činjenica da slijepi ljudi ne vide svjetlo – **nije dokaz** da to svjetlo ne postoji, isto tako niti činjenica da većina ljudi (danas) uslijed nerazvijenosti odgovarajućih osjetila ne vidi više svjetove – **nije i ne može biti dokaz** da ti svjetovi ne postoje. Jer, kao što mnogi slijepac može progledati, pa će mu ono nerazvijeno osjetilo vidjeti fizičke predmete, tako isto i svaki čovjek **dugogodišnjim školovanjem i vježbanjem može razviti to svoje nerazvijeno osjetilo i vidjeti više svjetove.**

Pritom se valja čuvati jedne pogreške koju čine mnogi ljudi kada prvi puta saznaju za ove više svjetove. Dok jedni uopće ne vjeruju u postojanje tih viših svjetova, drugi padaju u suprotni ekstrem, te misle da se onom čovjeku koji postaje vidovit najednom otkriva cjelokupna Istina i da on odmah saznaje sve što se o tim višim svjetovima uopće može saznati.

To je velika zablude, koju ćemo moći uvidjeti ako promotrimo i usporedimo prilike u fizičkom svijetu. Mi, naime, nećemo nikada niti pomisliti da će čovjek od poroda slijep, ako jednom progleda, najednom steći cjelokupno znanje o ovom fizičkom svijetu. Naprotiv, mi dobro znamo da i mi koji smo kroz cijeli život gledali taj svijet oko nas posjedujemo vrlo manjkavo znanje o njemu, a i to što znamo o njemu morali smo prikupljati dugogodišnjim proučavanjem i iskustvom. Ovo što vrijedi za fizički svijet, vrijedi također i za sve svjetove, iako se ondje znanje može lakše stjecati nego u fizičkom svijetu sa njegovom gustom, teškom i tromom materijom, koja predstavlja veliku zapreku proučavanju.

Prema izjavama ozbiljnih i vjerodostojnih proučavatelja, u višim svjetovima potrebna je još veća pažnja i oprez kod promatranja nego u našem fizičkom svijetu. Zato vidoviti ljudi i moraju imati veliko iskustvo prije nego se njihovim izvještajima može vjerovati, a što je dalje koji od njih napredovao u svojim proučavanjima, to opreznija bit će njegova saopćenja o onome što je vidio, i s većim poštovanjem će i on sam primati takva saopćenja od drugih istraživača, jer on dobro zna koliko mnogo ondje ima za naučiti, i kako se teško ondje stječe pozitivno i sigurno znanje. Ova okolnost objašnjava nam zašto su pojedini istraživači u svojim izvještajima često puta posve različiti, od drugih, što mnogi površni ljudi smatraju dokazom da ti viši svjetovi niti ne postoje. Oni tvrde, kad bi ti viši svjetovi zaista postojali, tada bi izvještaji svih istraživača morali biti potpuno jednaki.

Međutim, primjer iz svakidašnjeg života pokazat će nam da to nije tako. Zamislimo da neka redakcija pošalje svoje novinare-reportere u neki veliki grad, sa zadatkom da o tom gradu pošalju što točnije izvještaje. Ti reporteri su vješti promatrači, kojima je dužnost da sve dobro vide, čuju i

sve saznaju, te se od njih očekuju najtočniji izvještaji. Međutim, od svih izvještaja niti dva neće biti potpuno jednaka, mnogi od njih će biti različiti, a neki čak i proturječni. Pa zar će ikome pasti na pamet, da na temelju tih različitih izvještaja zaključi, da taj grad uopće ne postoji? Sigurno ne, jer svatko će odmah razumjeti da je svaki reporter gledao i proučavao taj grad sa svoga osobnog gledišta, te stoga nije nikakvo čudo ako su njihovi izvještaji različiti ili čak i protuslovni. Isto to vrijedi i za one koji proučavaju više svjetove. I oni promatraju te svjetove sa svojeg osobnog gledišta, pa je zato posve razumljivo da njihovi izvještaji ne mogu biti jednaki, no oni ipak mogu biti potpuno istiniti s obzirom na osobno gledište promatrača.

Možda će se netko pitati, ima li smisla proučavati ove nevidljive svjetove, kad ni ovaj vidljivi dovoljno ne poznajemo?

Moramo odlučno odgovoriti da ima itekako važnih razloga radi kojih je to proučavanje osobito korisno i potrebno. Jer, takvim proučavanjem steći ćemo znanje koje će nam mnogo koristiti onda kada se nađemo u tim svjetovima, kao što nam koristi znanje o nekoj nepoznatoj zemlji, kada jednom u nju dođemo.

Osim toga, poznavanje tih viših svjetova nam je neophodno potrebno za razumijevanje svega onoga što se događa u fizičkom svijetu, jer ovi viši svjetovi su svjetovi uzroka, i bez poznavanja tih viših svjetova ne možemo razumjeti ovaj najniži – fizički svijet, koji je samo posljedica sila koje djeluju u višim svjetovima. Da je to uistinu tako, najbolje dokazuje današnja moderna materijalistička znanost, koja nam, ograničivši se samo na taj materijalni ili fizički svijet, ne može potpuno i konačno rastumačiti niti jedan od onih bezbrojnih fenomena, odnosno onih pojava, događaja i problema koji se neprestano odvijaju u nama i izvan nas i koji svakog čovjeka itekako zanimaju i začuđuju.

Prije nego pređemo na pobliže razmatranje tih nevidljivih svjetova, želimo napomenuti da su ti svjetovi daleko realniji i zbiljskiji, nego što je ovaj fizički svijet, i da su predmeti u njima mnogo trajniji i teže uništivi nego ovi u našem fizičkom svijetu.

Ovaj primjer će to razjasniti. Niti jedan arhitekt ne počinje graditi tako dugo dok plan cijele zgrade ne poprimi definitivnu formu u njegovim mislima. Tek tada te misaone forme prenosi na papir i po tom planu će radnici početi gradnju. Na taj način misaona forma postaje materijalnom zbiljom i svaki materijalist će tvrditi da je ova materijalna zbilja mnogo realnija, trajnija i tjelesnija, nego ona «misaona forma» u intelektu graditelja. Sada razmotrimo jasnije i malo točnije! Tu materijalnu zgradu može svakog časa uništiti potres, eksplozija, vatra ili bilo koji uzrok, dok onu misaonu formu ne može nitko i ništa uništiti, pa niti arhitekt koji ju je stvorio. Ta forma ostaje i onda kad arhitekt umre i nju može vidjeti svatko tko ima sposobnosti da čita u «pamćenju prirode». O tome kasnije, a sada ćemo ukratko razmotriti ove više ili nad-osjetilne svjetove.

Okultna nauka nas uči da se naš sunčani sistem dijeli u sedam različitih svjetova ili razina, svaka od tih razina dijeli se opet u sedam pod-razina. Te pod-razine i razine imaju različita imena, navest ćemo pored hrvatskih naziva i one strane nazive – sanskrska imena tih viših svjetova. Ta dioba nije ni slučajna ni proizvoljna, nego nužna i zbiljska, jer ti svjetovi zaista postoje, te se međusobno razlikuju po stanju i gustoći svoje materije i po zakonima koji u njima vladaju. Tako na primjer, u fizičkom svijetu vlada sila teže, kao i toplina i hladnoća. U astralnom svijetu nama ni topline ni hladnoće, a sila gravitacije nema gotovo nikakav utjecaj, te se tijela tamo isto tako lako dižu kao što se spuštaju. Pogrešno misle oni koji nisu dovoljno upućeni u pravo stanje, da

su ti svjetovi prostorno odijeljeni jedan od drugoga i da se nalaze jedan iznad drugoga. Oznaka «viši svijet» treba se razumjeti samo kao «viši» u smislu razvitka, isto kao što se u školama razlikuju viši razredi od nižih.

Zapravo, ti svjetovi sa svim svojim pod-razinama nisu prostorno odijeljeni jedan od drugoga, nego se svi međusobno prožimaju, tako da se svi nalaze u isto vrijeme na istome mjestu, samo oni gušći zapremaju manji prostor, dok se oni finiji protežu mnogo dalje.

Da netko može u tim pojedinim svjetovima djelovati i izražavati svoju volju, potrebno je da ima tijelo iz materije dotičnog svijeta.

Da možemo djelovati u fizičkom svijetu, moramo imati tijelo iz krute fizičke materije, jer inače bismo bili duhovi, kako se to obično kaže, te nas većina ljudi ne bi mogla vidjeti.

Evo kako redom idu viši svjetovi :

1. Svijet Božji ili ADI , sa svojih 7 pod-razina.
2. Svijet Praduhova ili ANUPADAKA , sa svojih 7 pod-razina.
3. Svijet Božanskog Duha ili ATMICKI , sa svojih 7 pod-razina.
4. Svijet Životnog Duha ili BUDHI - intuicije , sa svojih 7 pod-razina.
5. Svijet misli ili MANAS - mentalni , sa svojih 7 pod-razina.
6. Svijet želja i čuvstava ili KAMA ili ASTRALNI - emocionalni , sa svojih 7 pod-razina.
7. Svijet tijela ili ŠTULA - fizički , sa svojih 7 pod-razina.

Naglašeno :

Mentalni svijet je svijet apstraktnih i konkretnih misli, a zahtijeva mentalno tijelo.

Astralni svijet je svijet plemenitih želja i težnja, ali i niskih strasti i požuda. Zahtijeva astralno tijelo.

Fizički svijet zahtijeva fizičko tijelo i eteričko ili životno tijelo (eterički dvojniki).

Pod-razine fizičkog svijeta su ove, redoslijed odozdo prema gore :

- kruto
- tekuće
- plinovito
- eteričko
- nad-eteričko
- sub-atomsko
- atomsko stanje

Da bismo mogli živjeti, moramo imati i tijelo iz eteričke materije, to je takozvano životno tijelo ili eterički dvojniki.

Da možemo izražavati želje i osjećaje, moramo imati tijelo iz astralne materije, tzv. astralno tijelo.

Da možemo misliti, potrebno nam je tijelo iz materije četiriju nižih pod-razina mentalnog svijeta, tj. mentalno tijelo.

Svaki normalan čovjek ima sva ta četiri tijela i baš po tome se razlikuje od životinja, bilja i ruda.

Rude (minerali) imaju samo jedno tijelo, fizičko tijelo; biljke imaju fizičko i eteričko tijelo; a životinje imaju fizičko, eteričko i astralno tijelo; i u tome leži razlog različitog izražavanja života u tim pojedinim carstvima prirode.

Smatramo da ne treba posebno isticati, da detaljno proučavanje ovih viših svjetova donosi, svakome koji se time bavi, mnogo neopisivo zanimljivih novosti.

Radi toga što je to tako opširna tema, da bi zahtijevala nekoliko poglavlja, ograničavamo se samo na činjenicu da ti svjetovi zaista postoje, jer je poznavanje te činjenice važno za daljnje

razumijevanje.

Završetak.